

Novi dokazi o spornosti GS-rastlin so še en dokaz za nujnost stroge zakonodaje

Dosedanji odziv slovenskih občin na nacionalno kampanjo »Brez GSO!« (33 občin je že sprejelo izjavo "Nočemo GSO na naših poljih!") kaže, da se tudi v Sloveniji, tako kot po Evropi in v svetu, krepi nasprotovanje javnosti uvajanju gojenja GS-rastlin in GS-hrane.

Da je odpor še kako upravičen, kažejo tudi novi dokazi, da so postopki ugotavljanja neškodljivosti GS-rastlin, ki jih uporabljajo proizvajalci, precej sporni. Sedanji postopek ocenjevanja vplivov GS-rastlin na zdravje in okolje v EU se v veliki meri zanaša na podatke proizvajalcev, vendar pa so neodvisne študije pokazale drugačne in zelo zaskrbljujoče rezultate, kot so znaki toksičnosti za poskusne živali¹ in spremembe imunskega odziva ter delovanja jeter pri lososih². Ti rezultati jasno opozarjajo na pomanjkanje predvidljivosti posledic uporabe genske tehnologije in gensko spremenjenih organizmov.

Zato je toliko bolj pomembno, da se v Sloveniji s čim strožjo zakonodajo izognemo gojenju GS rastlin.

»Kot koordinatorji uspešne nacionalne kampanje "Brez GSO" pričakujemo, da bo zakon o soobstoju GS rastlin z ostalimi rastlinami, vključno s podzakonskimi akti, res tak, kot so zatrdili na MKGP – restriktiven in bo izključil vsakršno onesnaženje z GS-rastlinami v Sloveniji. Takšen zakon tudi podpiramo in zato smo skupaj z več drugimi nevladnimi organizacijami sodelovali pri njegovi pripravi. Verjamemo, da soobstoj v Sloveniji v praksi ni možen in da bi bilo gojenje GSO v nasprotju z interesi potrošnikov, kmetov in slovensko strategijo okolju prijaznejšega kmetijstva, še posebej ekološkega", pravijo na Inštitutu za trajnostni razvoj.

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Metelkova 6, 1000 Ljubljana
Tel. (01) 4397 460; GSM 041 725 991, faks (01) 4397 105
info@itr.si / www.itr.si

¹ Pri kultivarju Monsantoove GS-koruze MON863 so ugotovili znake toksičnosti v jetrih in ledvicah testnih živali in razliko v pridobivanju na teži pri živalih, preliminarne študije pa kažejo podobne vzorce tudi za kultivar NK603. Oba kultivarja gojijo v ZDA in Kanadi, v EU še nista bila odobrena. (vir: <http://www.greenpeace.org/canada/en/documents-and-links/publications/toxic-corn-summary-of-new-sci>)

² Je pa na sortni listi EU koruza MON810 z vgrajenim bakterijskim genom za tvorjenje toksina Bt (predvsem za odpornost na koruzno večšo). V *Journal of Fish Diseases* so bili pred kratkim objavljeni rezultati norveške študije, ki je pokazala, da so pri lososih, krmljenih z MON810, opazili spremembe populacij belih krvnih teles (kar opozarja na povezavo z imunskim odzivom organizma), spremembe v dejavnosti jeter in prebavil ter povišano raven beljakovine vročinskega stresa. Poleg tega so raziskovalci izrazili zaskrbljenost, da vstavljanje novih genov lahko spremeni delovanje oziroma izražanje obstoječih – z drugimi besedami, novi geni lahko povzročijo, da se normalni nespremenjeni geni obnašajo na nov in nepredvidljiv način. Povrh pa študije kažejo, da se vsa DNK ne presnovi pri prebavi in da lahko precej veliki deli DNK "preživijo" proces predelave živil, ter tako končajo v človeškem organizmu. (Sagstad et al. 2007, *Journal of Fish Diseases*)